

DÉLMAGYARORSZÁG

77. évfolyam, 40. szám
1987. február 17., kedd

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEDED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

Üzenet Moszkvából

Fogadással és sajtóértekezlettel zárult
a békefórum

Hétfőn fogadással, majd sajtóértekezlettel fejezte be munkáját a moszkvai békefórum, amelyen az emberiség előtt álló legfontosabb kérdésekről folytattak kötetlen, ám mélyreható eszmecsereket. A Kremlben délelőtt Mihail Gorbacsov, az SZKP KB főtájtára találkozott a hét kerékszal-tanácskozás vezetőivel, akik tájékoztatást adtak a végzett munkáról. Ezt követően Mihail Gorbacsov fejtette ki mondanivalóját a háromnapos vita középpontjában álló kérdésekről.

A világ 80 országát képviselő, 900-nál több külföldi és 350 szovjet tudós, művész, üzletember, társadalmi, politikai és vallási személyiség szombaton, vasárnap és hétfőn a nukleáris fegyverektől mentes világ megteremtéséről és az emberiség fennmaradásának kulcskérdéseiről fejtette ki véleményét.

Nagy érdeklődés előzte meg Mihail

Gorbacsov főtájtárának hétfő délelőtti beszédét.

A résztvevők között ott voltak a Nyugat és a Kelet irodalmának, képzőművészetének, zeneművészetének, filmművészetének, tudományos életének, üzleti köreinek és politológusainak legkiválóbb képviselői. Magyarországot szintén rangos személyiségek képviselték — köztük Berend T. Iván, Beck Tamás, Hollán Zsuzsa, Király István, Szabó István és Törőcsik Mari.

Az eszmecsereket zárt ajtók mögött folytattak, teljesen kötetlen formában, és a tanácskozások befejeztével nem adtak ki záráskönyvet. A cél ugyanis az volt, hogy mindenki szabadon, saját szempontjaiból kiindulva nyilvánítson véleményt az emberiség egészét érintő fontos kérdésekben. Miként több résztvevő is megállapította, ezt a küldetését a moszkvai békefórum messzemenően teljesítette.

Mihail Gorbacsov beszéde

Az emberiség nagyon közel került ahhoz a határvonalhoz, „ahonnan nincs visszatérés” — hangsúlyozta hétfő délelőtt Mihail Gorbacsov, az SZKP KB főtájtára, aki a Kremlben beszélt a moszkvai nemzetközi békefórum résztvevői előtt.

„Bármilyen, az embereket érintő ügyről, különösképpen a nemzetközi politika dolgairól legyen szó, egyetlen pillanatra sem szabad megfélemleni arról az egész világ fölött uralkodó ellentmondásról, amely a háború és a béke, az emberiség létezésé és pusztulása között

áll fenn. Ezt az ellentmondást idejében, a béke javára kell megoldani” — jelentette ki a szovjet vezető.

Ezeket az alternatívákat mind szélesebb társadalmi körök ismerik fel. Bizonyítéka ennek a jelenlegi fórum is — mutatott rá Gorbacsov, aki méltatta a fórum jelentőségét és támogatta résztvevőinek azt az elgondolását, hogy hozzájáruljon az emberiség fennmaradásának alapjait.

Az SZKP KB főtájtára visszautasította a „szovjet fenyegetésről” terjesztett rágalmat és hangsúlyozta:

a Szovjetunió nemzetközi politikáját, ma inkább, mint valaha, az az érdeklőség határozza meg, hogy minden erőfeszítést az ország tökéletesítését célzó alkotó munkára összpontosítsunk. Eppen ezért van szükségünk szilárd békére, a nemzetközi viszonyok megújítására és konstruktív irányzatára.

A szovjet vezető sürgette, hogy a politikában új gondolkodásmód nyilvánuljon meg, hogy vessék el a múltból örökölt sztereotípiákat és

(Folytatás a 2. oldalon.)

Lázár György Olaszországba utazik

Lázár György, a Minisztertanács elnöke Bettino Craxi olasz miniszterelnök meghívására február 17-én, kedden hivatalos látogatásra Olaszországba utazik.

(A magyar—olasz kapcsolatokról írásunk a 2. oldalon.)

Magyar—csehszlovák tárgyalások

Marjai József miniszterelnök-helyettes és Pavel Hrivnák, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság kormányának elnökhelyettese, a magyar—csehszlovák gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság elnökei hétfőn a Parlamentben szakértők bevonásával megkezdték tárgyalásaikat a két ország gazdasági együttműködésének fejlesztésével összefüggő kérdésekről. Az elnöki találkozón áttekintik a bizottság legutóbbi ülésén hozott határozatok végrehajtásának helyzetét is.

Lázár György, a Minisztertanács elnöke hétfőn hivatalában fogadta Pavel Hrivnákot. A szívélyes, baráti légkörű beszélgetésen részt vett Marjai József.

Csend, kutatás, építkezés

Biotechnika Rt.

A gazdasági újdonságvárásban Szegeden a közutadatban, és sajnos, az országos és helyi lapokban mostanában két dolog összekeveredett. A Biotechnika Rt. és az innovációs park. Ez utóbbi az egyetemek köre szerveződött elsősorban. A vele kapcsolatos tervekről, a szervezés jelenlegi állapotáról, reméljük, hamarosan beszámolhatunk.

A Biotechnika Rt. viszont már régebben létező, dolgozó egység. Maróy Péter tudományos igazgatóhelyettes szerint azért hallatnak talán a közvélemény által igényeltnél kevesebbet magukról, mert ilyen a munkájuk természete. A laboratóriumi munkájuk nem túl látványos, de egy-egy kísérletsorozatuk nagyon időigényes. Ha pedig eredményeiket sorolnánk több mint hatvan ezer példányban, esetleg valami üzletet eironthatna a nyilvánosság.

Most azonban a Biotechnika Rt-vel kapcsolatosan egy látványos építkezéssel is beszámolhatunk. Az MTA Szegedi Biológiai Központjának kerítésén belül számukra épül tavaly március óta a nagylaboratórium. Az épület kontúrjai már kezdenek kibontakozni. A két-százmillió forrásban az épületnek május 31-ére kell szerkezetkész állapotba jutnia. Ugy tünik, a fővállalkozó — a Délép — tudja tartani a határidőt. Az év ezután hátralevő hét hónapja talán elegendő lesz a berendezésre. A vásárlásokat az Ipari Minisztérium valutakeretének terhére végezhetik el. Így a laboratórium az indulásnál felszereltségben megközelíti a világszínvonalat. Hogy ezt a későbbiekben is tudják-e tartani? Ez az új felek közötti kutatások sikerétől függ majd nagymértékben.

A Biotechnika Rt. ugyanis már ma is tisztán vállalati formában működik. Adózik a kifizetett munkabérek után, és fizet majd vagyont

adót új, értékes épülete után is.

Az épület tartalommal, kutatási témákkal való megtöltésében sem tartanak már az út elején. A Biotechnika Rt-nél most mintegy 40 projekttel foglalkoznak. Ezek közül nem egy már is ott van az ipari hasznosítás közelében. Már az SZBK-tól bérelt laboratóriumokba készülnek most termékek. Ezek olyan kutatási reagens anyagok, amik eddig csak konvertibilis valutáért voltak beszerezhetőek. Így sokat segíthet a kisgazdálkodó szervezet a molekuláris biológia elterjesztésében.

Az itteni eredmények iránti fogadókészséggel nincs minden rendben. A gazdaságban nehezen elképzelhető az alapot nélkülöző ugrások napjainkban. Nincs szinkron a kutatóhely és az eredményei hasznosítására* kiszemelt környezet között. A világszínvonalú, vagy ahhoz közel álló eredményeket az ettől a szinttől eléggé elmaradt ipari és mezőgazdasági egységekben elég nehéz elképzelni. Így a hasznosulás érdekében a Biotechnika Rt. valószínűleg a jövőben is többször kényszerül majd kompromisszumra. Persze, néhány fogadókész egységet lehet találni az ország kü-

lönböző pontjain, ha nagyon keresik. Egyes specialitásokra koncentrálnak, például a gyógyszeriparban érhetnek el eredményeket.

Maróy Pétertől hallottunk az egyik, hangos sikerrel kecsegtető kutatási témájukról, projektjükéről is. Az SZBK-ban született szabadalom: a DNS-szintézis. Ez lehetőséget ad például egy gén laboratóriumi szintézisére. Ez iránt a magyar iparból nem volt érdeklődés. Végül a szabadalmat egy svéd biotechnológiai vállalat vásárolta meg, és megbízást adott a Biotechnika Rt-nek közös fejlesztésre. A kutatás költségeit fele-fele arányban viselik, és majdan közös lesz a termékhasznosítás is. A svédnek, azért, hogy Magyarországon is megindulhasson a gyártás, több millió koronát készék befektetni. A projekt elkészültének határideje: idén április. A kutatók megítélése szerint nem lesz nehéz ezt az időpontot tartani. Tehát a fejlesztés első szakasza hamarosan lezárul. Néhány éven belül elkészül a technológia is. Többen gondolnak arra, hogy jó lenne ezt a gyártást Szegeden megvalósítani.

Hogy mi lenne ez a termék? Abszolút esszenciális vérpótló, amely emberek számára adható. Most úgy tünik, a majdani termelőegységnek jó ideig bel- és külföldön nem lennének eladási és árgondjai.

B. I.

A bank tevékenységéről, feladatairól

Timár Máttyás, a Magyar Nemzeti Bank elnöke hétfőn tájékoztatta az újságírókat a bank múlt évi tevékenységéről és idei feladatairól.

Elmondta, hogy 1986-ban a népgazdaság rubelelészámolású nettó tartozása a tervezettnél nagyobb mértékben csökkent, míg konvertibilis elszámolásban — a tervezett minimális többlet helyett — jelentős hiány keletkezett. Ez azért következett, mert a termelés nem érte el a tervezett szintet, így a számítottnál kevesebb forrás állt rendelkezésre. Ugyanakkor a belföldi felhasználás a tervet meghaladó mértékben emelkedett. Ennek következtében növekedett a külföldi eladósodás. Az ország nettó külföldi konvertibilis adóssága a múlt év végére 7,8 milliárd dollárra nőtt.

lékkel haladja meg az 1985. évet. Az idegenforgalomból származó aktívum 272 millió rubellel és 199 millió dollárral javította a külgazdasági egyensúlyt. A dollárban számított aktívum 50 millióval volt több az 1985. évinél.

Timár Máttyás az idei feladataival kapcsolatban hangsúlyozta: rendkívül fontos, hogy a népgazdaság külkereskedelmi és fizetési mérlegének egyensúlya 1987-ben javuljon. Nem engedhető meg az elmúlt két év során kibontakozott tendencia további folytatódása, mivel az az ország hitelképességének romlásához, megítélésének kedvezőtlenebbé válásához vezetne. Továbbra is szükség van külföldi hitelek felvételére. Az MNB folytatva korábbi hitelpolitikáját, a beérkező hitelajánlatok közül azokat fogadja el, amelyeket a jó adósoknál alkalmazott feltételekkel kínálnak. Így 1987-ben is számolnak a kedvezőtlenebb feltételű kölcsönök idő előtti törlesztésével, továbbá a devizataralékok növelésével.

Az idei hitelpolitika legfontosabb jellemzője a szigorú szabályozás. Ez azt jelenti, hogy amennyiben a népgazdaságban a tervezettnél kevesebb forrás képződik, a hitelkibocsátás sem érheti el az előirányzott szintet. Az MNB refinanzi-

rozási politikájával arra ösztönzi a kereskedelmi bankokat, hogy csak a legjövődélmezőbb, a népgazdaság számára fontos fejlesztésekre adjanak hitelt. A kereskedelmi bankok által folyósított hitelek 60 százaléka a kiemelt gazdaságfejlesztési programok megvalósításához kapcsolódik. Így elsőbbséget élveznek az exportárualapok bővítését elősegítő fejlesztések, a ráfordítást csökkentő központi gazdaságfejlesztési programokkal — energiaracionalizálási, gazdaságos anyagfelhasználással, melléktermék- és hulladékhasznosítással — kapcsolatos beruházások. Timár Máttyás fontos feladatként jellemezte meg a hitellezési módszerek további finomítását, a váltó szerepének növelését a rövid lejáratú hitelezésben.

Magyar—szovjet konzultáció

Kapolyi László ipari miniszter meghívására hétfőn szovjet tudósküldöttség érkezett Budapestre. Abel Gézovics Aganbegjannak, a Szovjet Tudományos Akadémia tagjának, a Természeti Erőforrások és Termelőerők Bizottsága elnökének vezetésével.

A szovjet akadémikusok partnereikkel és magyar vállalatok vezetőivel konzultációkat tartanak a két ország gazdaságának szerkezeti változásairól és az együttműködés további fejlesztésének lehetőségeiről. Az érkezettek között van Oleg Bogomolov és Jurij Sirajev, mindkét tudós a Szovjet Tudományos Akadémia tagja. (MTI)

A téli építőipari termelés kiesés pótlása

Az építőiparban — amelynek a tél egyébként is holt szezonja — mintegy 650 millió forint értékű termelés hiúsult meg a rendkívül hideg januári napokban. Elsősorban a fedél nélküli munkahelyeken dolgozó mélyépítőipari vállalatokat sújtották a téli megpróbáltatások, s a sok ingázó közlekedési gondjai. Előfordult, hogy a munkáslétszám 70 százaléka kényszerült távolmaradásra.

Az építőipari vállalatok a termelés kiesés pótlására intézkedési tervet készítettek. Az időjárás javulásával megkezdik a téli tartozás törlesztését. A kényszerpihenő miatt kiesett munk-

kaidőt hét végi műszakokkal pótolják, és módosítják az idénymunkarendet. Az idény ugyanis már lehetőség nyílt arra, hogy az éves munkaidőalapon belül a korábbinál nagyobb eltéréssel állapítsák meg a téli és a nyári munkarendet. Így az építésre kedvezőtlen évszakban a heti munkaidőt 32 órára, illetve négy munkanapra mérsékelhetik, s ennek kiegyenlítésére az építési főszezonban 56 óras munkarendet alakíthatnak ki. A vállalatok általában március közepén-végén kezdi meg a nyári munkarendet, s azzal számolnak, hogy az első fél év végére fokozatosan pótolják a januári termelés kiesést. (MTI)